

De egritudinibus

nulla oris stōaci desiderante p̄cula ⁊ trabēte: s; sola exte-
riori tunica exp̄mente cū vilo latitudinalis in ea situato
Adiuuat autē transglutōne grauitas ⁊ lubricitas sube ip̄so
rum q̄ petūt descensū. ⁊ p̄inde difficilior trāsglutōe vomī-
tus esse p̄probat̄: ⁊ etiā fluxu ventris.

C Ingt. n. S. vomit' oib' difficil est. p̄. inferior autē purga-
tio facil. Signa ex qb' relinq̄ q̄ nocumētū trāsglutōis:
q̄d plimū est difficultas ip̄si cōe est signū oīuz genēz p̄di-
ctaz egritudinū polius fieri in ip̄o meri: ⁊ et egritudinum
alioz mēbroz: quoz vicinitate poterit pati: vt est epiglo-
tis vel cāna pulmōis: ⁊ ei' lacerti: ⁊ spōdiles dozi: iter que
sicut: ⁊ stomac': ⁊ totū corp': ⁊ cerebz: cui supponit. Sed
p̄ter hec alia sunt signa p̄pa: alia magis p̄pa p̄siderāda q̄
ad cognitōez p̄fectā ve cure d̄bitā sunt necario opportuna

C Propa at sūt signa qb' distinguunt ḡna egritudinū p̄pa
rū p̄cāz: ⁊ egritudinū mēbroz: quoz cōitate pati p̄t. Et
sunt. nā illā cui' cā ē malitia p̄lonis d̄bilitas significat q̄
i lōgo t̄pis spatio trāsglutit' q̄d sumit: ⁊ cū tepiditate: ⁊ pau-
citate festinationis i toto spatio meri: ⁊ sine dolore nisi fi-
gat in parte meri visibil': ⁊ strigat illic siue extēdat. ⁊ sen-
tiat dolor cū retētōe ei' q̄d trāsglutit'. **C** Illā vō cui' cā
ē mala p̄pō: ⁊ oppilo oñdit i potētia trāsglutōis et rei par-
ue ligē ⁊ pot'. ⁊ cū conat' trāsglutire egredit' p̄ nare. Et
illā cui' cā est solō p̄tinitatis māifestat sanguis exi' ab
ore: ⁊ hūiditas nālis: ⁊ p̄prie cū in sup̄ma ei' p̄te fuerit: ⁊ ar-
dor v̄l p̄ctio p̄cepta i collo: ⁊ iter duas spat̄as: ⁊ p̄p̄ ap̄
trāsglutōez: ⁊ vomitū: ⁊ eructatōez rei acute q̄litas ma-
gis q̄ excedētis q̄litas. S; illā cuius cā est ap̄a declarat
tumor: ⁊ p̄p̄ si sit magnū: ⁊ q̄nq; febris: ⁊ dolor in illa p̄te
acut': ⁊ grauior: ⁊ p̄p̄ressu: ⁊ p̄p̄ in loco por: q̄ iter spa-
tulas existit maxie: si in sup̄iori p̄te meri sit vlc' vel ap̄a: ⁊
magis in p̄te corridēte loco: vel p̄ti meri vlc̄erato vel ap̄a
to: ⁊ magis ap̄ trāsglutōez vomitū: ⁊ eructatōez rei ma-
gne q̄ritatis magis q̄ acute q̄litas. Et difficultas trāsglu-
tiēdi ē in vna p̄te meri magis q̄ in alia n̄ in toto spatio ei'

C Illā ē cui' cā ē p̄passio mēbr̄i vicini isinuat p̄cedēs pas-
sio mēbr̄i ip̄si q̄ suis p̄p̄uz ē p̄siderāda signis. Nec iuenit
ibi tact' dolorē: nec aliquā passionē nisi nocumētū actōis
t̄m. Magis p̄pa signa sunt q̄ sp̄aliū egritudinū ⁊ cāz sunt
d̄m̄ratiua: ⁊ sunt q̄ infra in sp̄alib' dicent' caplis. **C** Cura
idicatio cure meri egritudinū duplex ē. ḡnal' s; sp̄al'. Hūa-
lis ē duplex. vna q̄ idicat locū in quo medicie exteri' sunt
applicāde: ⁊ est vt i collo: ⁊ loco q̄ est iter duas spatulas ap-
plicent'. vt in p̄ta. S. Alia isinuat modū s; que medicie ite-
ri' sunt sumēde. Et ē vt medicie nō subito deglutiant' p̄t
i egritudinibus stōaci op̄z fieri: s; in ore retineant': ⁊ labēdo
trāsglutiant' vt trabēdo morā in trāsitū: licz declinū imp̄s-
sione faciāt eaz p̄p̄ qualitatis. Sp̄alis est q̄ docet sp̄a les
talē egritudinē: ⁊ cāz corrigere accūtia: ⁊ regimē ordiare:
necnō sp̄ales medicias cū gbus isinuat: ⁊ describit q̄ in se-
quētib' caplis serios' ponem': nomē d̄ni iuocando.

C Capl. y. de mala p̄plexiōe meri ⁊ cura ei'.

m Ala p̄plexio meri: aut ē pura: aut cū mā. pura aut
ē simplex aut cōposita. ⁊ simplex aut cala: aut fri-
da: aut sicca: aut hūida: ⁊ cā ei' est p̄ catartica si pura sit. cā
vō hūoral' cuius s; ḡnis eē p̄t. Et signa ei' sūt alteratio p̄c-
pta i loco cū difficultate trāsglutit' absq; tūore vel vlcē-
re i eo extēte. Et si q̄d fuerit pura cā est p̄ catartica plimū
absq; inentōe antedētis cāe: ⁊ isectōe oris: ⁊ ligue ex hūo-
te: ⁊ fluore hūiditātū. Si vō sit cū mā erit ibi iuentio antē-
dētis cāe cū isectōe oris: ⁊ ligue ex hūore c' sp̄ez tibi color
⁊ sapor oñdit: ⁊ fluore hūiditatis si ad sit. Et si q̄d sit calida
erit ibi sēsus isflamatōis: ⁊ p̄bustōis: ⁊ calitas i s̄ficie oris
⁊ ligue: ⁊ s̄ctis. Si vō sit frida: ⁊ ē illa q̄ sup̄ius sit signa sunt
hūa. s; si sit humida moll' signū ē hūiditas oris: ⁊ ligue: ⁊ p̄-
uatio s̄ctis. Si vō sicca signa erūt p̄traria. Cura male p̄ple-

xionis meri ex cura male p̄plexionis stomaci p̄t haberi:
C Ingt. n. Aboaly. In plibus dispōnibus meri sequunt'
stomaci dispōnes. Est. n. via ad ip̄m. p̄tigua cōsill'is in nā. ⁊
p̄inde cura vtrozūq; erit eadem vt multum.

C Capitulum tertium de egritudinibus istrumetalibus
meri: vel mala p̄positione eius ⁊ cura ipsius.

m Ala p̄pō meri: ex q̄ plurimū ē oppilatio i via eius
trip̄l' eē p̄tingit. s; coartatoria: attenuatoria: ⁊ car-
nosa. Attenuatoria at ē ex p̄p̄siōe ⁊ cōagustatiōe
parietū ip̄i' meri. ⁊ aut ex cā extriseca q̄ p̄ssit ⁊ remāsit
p̄p̄siō: vt ē laque' vel man': ⁊ h̄mōi. Aut ē frigiditas mul-
ta cōgelas: aut ē a cā iteriori: aut i se: aut a vicinitate. In se
a caliditate ⁊ siccitate adurēte vt i febr̄ib' acutis: vel ex
spasmo: ⁊ alcuq; p̄p̄inquo lacerto: meri ⁊ vilo: ⁊ p̄p̄te
latitudinaliū: ex quoz p̄tractione p̄trahunt' latera ip̄ius:
⁊ via coartat': vel ex v̄tositate coartata inter duas ei' tu-
nicas: ⁊ iterclusa i lacertis ei' p̄strigēte ⁊ ip̄ellēte parietes
ei' itus: vt coartē via. Et cā vicinitatis ē: vt ab ap̄ate i lacertis
epiglot' v̄s̄is meri a p̄te anteriori: vt i s̄gnāricis p̄tigit:
aut i lacertis colli respiciētib' cū a p̄te posteriori: aut a de-
clinatiōe sp̄odilis dislocati ad anteriora v̄s̄is meri. Coar-
tatoria ē q̄ cadit in ei' via aliq; res exterior: ibi adherēs s;:
cui spina: vt accidit i p̄focatiōe: vel hūoz viscosus. ibi coar-
tat': ⁊ adherēs: vt in apoplecticis ⁊ epilēticis: ⁊ reuātinis
euenire p̄tigit: aut sanguis cōgelat': q̄ ad illud s; uenit
scēdere i fluxu sanguis nariū aliq; p̄te ei' regurgitāte p̄ fo-
ramina palati ad os: ⁊ deueniēte ad ip̄m: vel q̄ in vomitu
sanguis i eo remāsit. aut vētes ⁊ lūbrici i ei' p̄cauo multi-
plicati: siue is̄ixi vt asserit Abo. se vidisse i quodā notozus
suo: ex qb' accidit ei difficultas trāsglutit' di. **C** Carnosa
vō ē ex ap̄ate existēte i lacertis: ⁊ tunicas ip̄i' p̄focagi gre-
ce dicti q̄d arabice meri nūcupat': vel veruca: vel cicatrix:
i eo facta: q̄ passus fuit vuln': seu vlc' i ip̄o: ⁊ liberat' fuit:
cui' cā extitit etas: sic recitat Sal. **C** Signa. q̄s p̄ cās op̄z
cognoscere ⁊ distinguere hoc mō. Nā si q̄d attenuatoria sit
fietq; a cā exteriori sensu manifeste cognoscēs p̄ ei' v̄tū-
gia ⁊ relatu is̄irmi: ⁊ as̄tātū ei tibi idicabit': ⁊ nocumētus
trāsglutōis: vtputa difficultas: ⁊ min' si quoq; ex frigore
cōgelatē accidit p̄sentia frigoris: ⁊ ei' antecessio idicabit'
Si vō a cā iteriori i ip̄o existēte: ⁊ siccitate p̄ inspectionem
acute feb. illud euenire videbis: ⁊ nocumētū trāsglutōis
mai' erit. **C** Si vō ex spasmo: ⁊ alcuq; ex p̄p̄inquo acci-
dit ex cognitōe ip̄si: ⁊ carūz p̄cedētū scire poteris et si
accidat ex v̄tositate p̄cedēs regimē multiplicis cā fo-
nit': ⁊ mor': ⁊ dolor extēsu: ⁊ p̄strictiū idicat illō. **C** Lū-
q; ex cā vicinitatis accidat ⁊ ab ap̄ate i lacertis epiglotis
dolor i epigloto erit cū sp̄us malitia: ⁊ q̄nq; cū orotomia ⁊
tūore: ⁊ rubore: ibi appente. s; i gutture ⁊ i collo: ⁊ febris.
Si vō ex ap̄ate lacerto: colli respiciētibus cū apparebit
dolor colli a parte iteriori cum difficultate mouēdi ⁊ icli-
nādi collum ⁊ p̄p̄ie ad posteriora. Si quoq; ex declinari-
one spondilis ad iteriora: ex xauitate in collo apparente
p̄cipies: vt cū icliat' collū ad posteriora difficilior trāsglu-
tio erit. S; si q̄d sit coartatoria: eritq; a cā exteriori co-
dēte ⁊ is̄ixi: vt spina p̄ctio: ⁊ p̄p̄ie ad motum ibi p̄cepta
⁊ relatio is̄irmi tibi isinuat. S; si sit ab hūore viscoso regi-
mē d̄clarat: ⁊ p̄sentia egritudinū p̄dictaz. Si vō sanguis
cōgelat' fuerit: flux' sanguis ab ore: vel ex narib' q̄ regur-
gitauit ad os ⁊ guttur: tibi ostēdit. Si vō vermes: ⁊ lūbr̄i-
ci ⁊ nausea mordicatio: ⁊ vomit' ⁊ sincopis tibi ostēdunt.
Et si q̄d sit carnosa ex ap̄ate: signa ap̄atis dicta sup̄' tibi
ibi idicāt: ⁊ q̄ is̄ra i capto p̄p̄o tibi ponem' i sp̄ali. Si vō sit
veruca ē ipedimētū partū trāsglutōis i loco: vbi ē i to-
to vō meri nō: nec ē dolor: ⁊ ē puatio signoz aliaz causa
rū. Si vō sit ex cicatrice tibi p̄cessio vlc̄eris ip̄i' idicabit'.
C Cura est duplex: generalis. s; ⁊ specialis. Generalis est

due res. vna e ablatio cause. alia e remotio ipressiois fa-
 cre. si qua remasit. Spalis distit i ablatioe spalis cae r in
 administratioe medicinar. ppriaz ad illa. Si ergo fuerit
 ex exteriori ca: a q remasit ipressio: r restrictio: amota illa
 appropinmet balnea: r fomentatodes circa gutt r collu r spa-
 tulas ex ags calidis: r simplicib: vel cu decoctione medi-
 ciar dilataciu: r confortatiu: vt melliloti maluaz: fenugre-
 ci: apy: r siliu. Et fricatiodes suauis cu oleis teperate calis
 reddetib: tractabile mebz: vt est oleu de fisticis: d amig-
 dalis dulcib: r de pincis: r de melliloto: r camoilla: r silu-
 bus. Et cerota ex eis ex butiro: r mucilagibus notis iso-
 po humida: r dialtea: r silibus. Et cibi iteri sumendi sint
 ex calefacientib: r humectantib: supradictis. Ita q boli
 sint magni in quoz trasglutioe conet: r cu retentoe anhe-
 litus. Si vero sit ex caliditate a durete i febre acuta, pmo
 oz febre curare. vt infra dicet. deide siccitate r aduisione
 ibi ipressas remonere. r hoc cu interiori r exteriori appo-
 pinnadis. Interi sicut cu mucilage dragagati. semine ci-
 tonio: r psily: r pulpa tamarido: r tereniabi: r lacte semi-
 nu couz: r semis papa. r succo lignitie: r cu carnib: pumo-
 ru. r ags fructuu: vt iuiubaz: granatoz: lactucaz: violaz:
 cedei: r cu syrupo violato: r rosato bibitis sorbedo. r reten-
 tis in ore: r gargariatis: r cu caudis eoz: r cu cibis ex ami-
 do de cucurbita: r pulmeto ex atriplicib: spinachys: r la-
 cucis: r silibus. Exteri cu inunctoibus: r oleis violatis d
 cucurbitis: r silibus. put i cura februu faciem te scire. Si
 vo fiat a frigore ogelate iterius administrabis diacalamen-
 tu: r dyaciminu dyatron: syrupu de asce: tyriaca mitrida-
 tum: r oleu balsami cu vino: r cibos: r pot: calidos notos.
 Exteri vo defactodes ex ags calis paulatiz supius dictis
 Et vnctiones ex oleo anetino: de lilio: r est proprium: r de
 castoreo: costo: vel alys calidis superius dictis. Et calefa-
 ctiones ex floribus camomille calamento pulegio: flori-
 bus lauri: abrotano: r silib: r cu panis calis: r calefactis r
 supra lini: vel canapis: vel lana succida. Si vo fiat ex spal-
 mo: sigde huido facies vnctioes: d oleo d euforbio: d pipi-
 bus. Et si expediat cuetur totu eoz cu clisterijs collirys
 dabisq: ad bibendu assas cu aq granatoz. vt cu vino pipe-
 ruta r silib. Si vo sit sic: administrabis regime humecta-
 tiuu ex cibis r potib. Libis vt aq gallinaz pingui r iure
 nu. Et carnes edoz: r agnoz: r vicioz lactatiu: ptisana: pl-
 meta ex amido: r ale pulloz: r testiculi galloz in lacte nu-
 tritoz: r pisces pui: r petriini: r oua sorbilis: lac: butir: me-
 dulle: r silia. Olera sunt vt boragines: buglosie: spinachia
 atriplices: r silia. Fruct: sunt vt poma dulcia: pinee: fistici:
 amigdale: sisam: r silia. Potus vt vinuz limphatu: aqua
 cu caccaro: vel iuleb violatus. Et electuaria humectantia
 sunt dyacodion: dyadragantum: dyaboriginatu: r dyabu-
 glossatum: Et electuarium ad restaurationes: r impingua-
 rium superius dictum: r panis aloes: r similia. Exteri vo
 ro curz embrocis: vel epithimatibus r fomentis ex aquis
 dulcibus enarratis: r fricationib: r balneis: r inunctioni-
 bus: r oleis: r cerotis: r huectantib: vt est oleu amigdalaz
 dulciu: pineaz: fisticoz: violaz: succ: maluaru: cucurbite
 melonis: cucumeris. Et semina: r aq ipoz: r sorbitio facta
 ex eis r grafulia: r piguedies gallic: porci anatis: r medul-
 vituloz: r lacte. In domo r aere locet: r i gete r sono ser-
 uet. Et si qde remasit ipressio restrictiois opaberis ad eaz.
 vt hic sup: huius. Si aut a vetustitate fit. dabis iteri oleu
 d kerua dyanisuz: dyagalaga: dyaciminu: pfectodes d semi-
 nib: r comoneta eructuatoez: vt anisuz: ciminu: ruta sic-
 ca: eruca: carui: ameos: mastice: r thbus masticata vel hau-
 sta: r i cibis: r i potib: mixta. Exteri ponet vetofam: r vn-
 ges ex oleo nardino de enula: rutaceo d assa: r silib: supi-
 enarratis. Si vo sit a vicinitate apatis gutturis lacer-
 toz: vel colli curabis: curatioe signat: qua sup: habuisti.

Et si fuerit a dissolutioe spedis colli cura ppria posi-
 ta e infra. Si si sit coartatozia. qz cadit in ei: via aliqd
 extraneu adheres: vt spina r filia curabis cura pfocatois
 supi posita. Et si sit hūoz viscosus ibi descēdes: r adheres
 curabis ipz expurgatioe cu icisuis: r abstergetib: farma-
 cys: puta cu gargaris matib: ex syrupo acetoso: simplici: vt
 oximelle sglitico: vel aceto ei: cu melle rosato: r aq mell-
 isopi: vel staphisagrie: vel sinapis: vel piretri: r calamenti.
 origani r pulegy: passulaz: ficu siccaz: r cu puocatione
 vomit: cu pdictis: r clisterib: acutis notis supra. Nec non
 si expediat egritudies capitis a quo puenit reumatism: oz
 curare vt superi: dcm est. Etiam si fuerit sanguis ogelat:
 due res coueniut in cura ei. Prima est ipz liqfacere. scda
 est ipz educere. put infra de cura ogelatois sanguis in sto-
 maco: r vtre dicem: r hoc cu simplicib: r ppositis. Sim-
 plicia sunt coagulu bitumen bdelluu: r buchiu. cu aq cine-
 ris ligni ficus: r quercus sumpta et gargariata.
 Scda est ipsum educere cum vomitus puocatione cu
 melle: r succo apy: r terra sigillata dissoluta in aq: r fari-
 na tartari dissoluta in ea cala vel vino.
 Ingt. n. S. vinuz coagulata dissoluit: r suo motu citius
 extra pellit: vt fluxu vctris: r hoc cu clisteri ex succo apy:
 opponaco dissoluto in eo cu salgema: r mele. vel resolo-
 ne ipaz cu emplo facto ex asce: sal gema: opponaco cu
 melle pfectis. r appropinmato gutturi. Si vo sit ex lum-
 bzicis: r vermibus ibi coadunatis: r infixis. Cura est due
 res. s. iterficere: r educere sicut supra d egritudinu cordis
 cura dixim. Et hic breuiter dicam q illis duobus sunt p-
 pria. r ex illis est baurac: kebuli: myrra decocta in oleo ce-
 tonica: r cetaurea supa. Et postq puocat vomit: r epla-
 ta kitran: r petroleon iunctu aloes: r vera iterficiut: r edu-
 cut illos. Si vo sit carnosu: r ex apate in lacertis: r tu-
 nicis ipz: meri. Cura e qua infra dicem. Si vo sit ex ve-
 ruca vel cicatrice. Curabis cu absterfuis stipticis vel sub-
 tiliatiuis: vt est aq mellis cu vtute radice capparis: r pas-
 silis: r florib: abinthij: signato: r cappares cu aceto boni
 vini. Et ficus sicce cu granis myrti: r uq cauliu referuata
 p tres dies bibita: r fistici: r amigdale pinee supre: r oleuz
 eaz sumptu: r exteri inunctu: r aq nucuz cipressi: calami
 ardatici: anisi: melliloti ebzocata: r filia put tibi sapia mo-
 strabit: r quadoq: est incurabilis.
 Medicame dissolvens sanguine ogelatu in stomacho r
 meri. R. coaguli leporis. s. xxxvi. coaguli gaceli. s. xxxv.
 getiane: aristologie rotude: seminis rute siluestris: myrti-
 ana. s. iij. Coficiani cum melle. Et sit dosis eius sicut vis
 in aqua calida: aut in syrupo acetoso.
 Ca. iij. de solone punitatis meri. r eoz q ex ill accit
 vt e fluxus sanguinis: r ruptio ei: ex ore: r cura eius.
 Oltio ptnuu meri euenies duplex ee rigit sim-
 plex: vt e plaga: puctio: scisso: r filia: aut coposita:
 vt e vlcerato euenies ipi: r qsq: aut e superficial: sic
 e excoziatio: aut pfunda penetras tunicā vt pelliculā vnā
 vel ambas. Simplicis ca e iterior r exterior. Interior est
 hūiditas in sui suba aggregata: r pelliculis ei: penetrans:
 r pforas sui acuitate: aut sua qritate replēte. Aut sua ven-
 tositate extēdēte scindēs: ipm pfunde: r qsq: totaliter.
 Exterior est: vel trasglutio rei: scindētis vel pungētis
 vt ossis acuti: vel spine: vel vitri: vel percussio: cu re icidē-
 te pūgente r perforate. Et superficialis causa interior
 est cib: acutus: vel medicina: aut humor trasfrens acutus
 cu vomitu de stomacho salies: aut descēdes intras ad ipz: aut
 e malitia pphonis cale r sicce exiccatis ipm: qre superficies
 ei: adurif: r cadit sic i febrib: adurētib: r rigit frequēter.
 Cāvo pposite. s. vlceratois e duplex. s. iterior r exterior.
 Interior at e aptio apatis: aut plaga q facit sanguine: aut
 hūoz corrosiu: trasfrens: r i cattaris descēdes ad cu vt alias

De egritudinibus

sibi imbutus corruptus et putrefactus corrodens ipsum.

¶ Exterior est quae parte de eius suba scindendo asportatur: et nota. ¶ Signa vlcere ei dicta sunt supra. Sed distincta iter vlcera meri et stomachi a tribus sumunt. scilicet a loco. a tempore. et ab accitibus comitantibus. A loco. nam in vlcerebus meri dolo: punctio: et ardor sentit in collo: vsque ad ossa dorsum: et furculam superiorum pectoris: et illud quod est iter duas spatulas. in vlcerebus vero stomachi dolo: punctio et ardor sentit in inferioribus ossibus pectoris: puta furcula inferiori pectoris infra. A tempore. nam in vlcerebus meri sentit duas transglutio fit vomitum vel eructatio rei acute qualitatis. in vlcerebus vero stomachi sentit postquam transglutitus est. Ab accitibus comitantibus quoniam vlcera stomachi plurimum et proprie sunt in superiori parte stomachi producit ad minorationem vel ablationem anhelitus: et puocationem sudoris frigidum: et siccum: et ifrigidationem extremitatum. Sed simplicis solonis cae interioris humoralis signum est: iuuentio signorum antecedentis cae: et regimen praecedens multiplicans tale humorem: et infectio partium oris ex humore acuto: quem dolo: et sapor ostendit: et consuetudo passionis illi. Si vero sit cae exteriori est manivesta ex se vel relatu infirmi. Sed si sit superficialis ardor: et punctio est parua cito transiens. Et egreditur quandoque sicut triscula: et pellicula adusta. Si vero profunda dolo: est fortior et diuti durans: et egreditur sanguis: et humiditas naturalis. Et iuuentio cae interiorum: et exteriorum ipsas insinuat. Signum autem vlcerebus ipsius fetor est in ore perceptus: et exitus per os puris: et sanies: et quae associantur ei pelliculae frusta.

¶ Cura solonis primum meri difficilis: vel impolis esse dignoscitur sicut cura solonis primum cuiuslibet membrum: quod est via per quam aliquid extraneum transit trahit vel expellit: ut sunt meri intestina renes peritritides: et vesica: et maxime cum est infirmitas posita: et profunda: et penetratiua. non enim potest bene medicina apponi: et si apponatur non tam diu permanet: ut suam impressionem faciat: quoniam cibi et potus transglutitio abstergetur: et asportet et etiam ampliat quantitate magis buccellis: et sua qualitate acuta si qua sunt pungunt: et dolo: faciunt: quod est puocatum reumatis: et sic vlcerebus augmentationis. Si ergo sit simplex: et recessus plaga: et superficialis cura eius est tres res. prima auferit causam exteriorum: et interiorum abscindit. secunda solutionem mittit. tertia corrigit accidentia.

¶ Prima res plent flebotomia de cephalica vel magis clisteria: et farmacie solutiue veteris: non vomitiue cum puris stomachi dicitur cum et cerebro si expediat: et inter cum confortantibus ipsam: et retinentibus ipsam catarrum: et ablatione omnis rei exterioris infirmitatis: aut teli: puta infra de solone primum dicitur: si annuat omnipotens.

¶ Rem vero secundam plent stiptica et aglutinatiua: iterius et exteri appropinquata. Interi gargaricata et retenta in ore: et lambita simplicia: et posita. simplicia sunt ut grana: et cinna: et cortices balaustrum: et rose imature masticate: et transglutiat succus eorum sic resudat: et gargaricatio cum agere ipsam: et cum rob ipsam: et rob mori: gummi: dragagati: luti armeni: et luti sigillati: et thus: albumen ouorum: et silia. Compositis ad alcola dicta sunt supra: et que inferi tibi tradunt ad vlcera: quae exteri per omnes modum administrare poteris: et proprie circa collum et guttur: et locum qui iter duas spatulas existit.

¶ Tertia vero res complent quod dolo: et punctio: corrigunt: quae sequuntur. Si vero sit profunda penetratiua eius cura est. iij. res.

¶ Prima est ut sanguinem fluentem restringas: et dolo: res sedes: et illud cum appropinquatiue. et epithimatiue albuminis ouorum: et alia que dicimus in capitulo subsequenti. ¶ Secunda est ut sicca stipticantia. et coagulantia. et solidantia praedicta interiorum: et exteri applicentur. ¶ Tertia ut regimen adequatum in se rebus non naturalibus proprie in cibo et potu. Seruet ergo in gete: et ab omnibus dilatantibus: et aperientibus vomitis et puo-

cantibus reuma. Custodiat a cibis calidis: et a potibus: et acriter qualitatis: scilicet sint ex lenitibus glutinosus et stipticus: ut sunt omnia sorbilia pulmentum ex riso vel amido cum iure carniu preparatum: et vinum stipticum: et filia: et buccelle sint parue: et repletio pauca. ¶ Si autem sit vlceratio in eo facta curabis cura vlcere: quam tibi inferius subiungemus. Siant formulae in modum lupinorum: quae vna retenta in ore: et sicut dissoluta deglutit remouet solone primum: et vlcera meri: et solidat: et icarnat. et leuit. B. gummi: dragagati: masticis: thus albi. ana. s. i. p. eos. s. s. ligritic. s. i. hypogstidos: granorum myrte et cimariu eius: et oliua. ana. s. s. seminis cottonio. s. i. luti sigillati: et luti armeni. ana. s. i. coctere et coficiani cum rob myrte: vel leri: et est ex iuentione nostra.

¶ Unguentum aliud expertum et efficacissimum ad vlcera et vlcera in quacumque parte corporis sunt: et proprie capitis cum fractura cranei: et est romano. B. terbenitine. s. viij. succi betonice. s. v. et subas eius: miscantur simul. Et stet per duos dies: deinde ponatur super ignem leuiter: et calefiat donec liquefiat terbenitina. deinde colentur per staminea: et colatura iterum ponatur super ignem: et bulliat vsque ad assumptionem succi. postea addatur gummi abietis. s. s. olei rosae. s. s. cere. s. iij. et vire. Erupitio fluxus sanguinis ex meri: ex vena apta: et incisa fracta vel corrosa puenit: cuius cae interiorum et exteriorum esse potest sicut supra de sputo sanguinis habuisti: et infra cum de isto maço iuenies loquimur. in proposito est ipsi meri vlceratio ex vena corrosa. Eius autem signum est exitus eius cum fastidio. et quodam vomitu motu minore quam si a stomacho puenit: et si est vena fracta incisa vel corrosa dolo: est in collo: et loco quod est iter duas spatulas proprie si sit magna incisa fractura vel corrosio: et maxime apud sumptionem rei acute. Si vero sit a vena apta non est dolo: et facillim retinetur. Si vero sit a vena corrosa ab vlcere eius signa sunt signa vlcerebus ipsi praedicta: et emissio sanies et puris: et difficultas retentionis.

¶ Cura eius est quam superius de sputo sanguinis habuisti et de fluxu sanguinis narium. et infra in capitulo de stomacho: cuius meri est instrumentum ad attrahendum. que sibi sunt iuuatiua sufficenter loquemur.

¶ Capituluz quintum de apertibus meri: et cura eius. Postematis meri signa superius habuisti singularia et propria quibus subiungenda sunt magis propria. Et sunt: nam si quod apostema eius calidum sit cum praedictis: erit fortitudo: dolo: is inflammationis: caliditas: et proprie in partibus oris et colli percepta. Et quae est febris parua: quae magna hora post horam. Et quae est oripilatio: et est eius signa vlcerebus. Cum ergo maturata cessat oripilatio: et cum aperit egreditur pus: et oripilatio redit. Cum autem est apostema frigidum signa sunt contraria. cuius curas habere poteris si eorum memoreris: quae in cura frenesis litargie: et mamillaz diximus: et magis si ispereris quod dicimus in cura apertus stomachi.

¶ Capituluz sextum de nocumētis transglutitōis et cura.

¶ Nocumētum transglutitōis est triplex. scilicet corruptio vel si eius tremore perficiat. diminutio seu difficultas cum sit cum labore et conamine: et eius ablatio cum nullo modo fieri queat. Et plurimum est difficultas transglutitōis quae nota est superius per eius signa distinctiua causarum in primo capitulo posita. Est autem piculosa et vite aial: et vitae: cum enim vitae aial: non persistat nisi per nutries: quod restaurat illud quod ex corpore eius dissolutum. tale autem restaurationem facere nequit: nisi intra corpus sumatur: et illud est per transglutitionem: ea ergo facta difficili et diminuta verendum est ne totaliter auferatur et pereat aial: et pinde insistendum est circa correctionem eius attentius tanquam circa accidens quod per ceteris egritudinibus ipsius plerumque curam sibi preiudicat: seu correctionem.

¶ Cura. res prima et certa est abscisso eius cae. scilicet egritudinis proprie: quam comitat que omnis generis esse potest de qua infra dicimus vel alterius membrum cuius communitate patitur.

epiglottis. v. associati vel stomaci. cerebri nucce cōgruorū quo lacerti epiglottis mouent: et meri spasinant vel mollificant et transglutitio fit difficilis vel auferit: et spōdi les docti dislocati: et iteri cōuersi cōprimēdo viā claudentes ipsius vel totius corpus vt in febricitatibus vel mortis p̄p̄inquis in qbus vtutes sic in toto deficiūt: ita et in parte de qbus et dictū est: et de stō infra dicet. **C** Scda est stōi: regimen vt mūdificet: et alteret: nā in plurib⁹ dispōnibus legatur meri oris stōi cōplōnē: et illud cū his: q̄ infra in cura dispōnū eius dicent duce deo cōplebit. **C** Tertia est ipi⁹ us p̄fortatio. **S**iat aut cū tēperantibus p̄plōnē ei⁹ discrasiam alterādo cuiuscūq; generis fuerit et p̄p̄rie frīde et sic ce q̄ plurimū est in cā vt supra dictū est. Et ex cōpositis p̄uenientib⁹ frigide est balsamū trāsglutitū tiriaca diacalamentū et aqua rasani et vinū cū eis. Et ex his q̄ iunguntur exteri⁹ est oleū anetini: de lilio: de narciso: de crocodardini: muscelini: et d̄ balsamo: qm̄ p̄fortat lacertū trāsglutiendi et cerebri: qd̄ est neruoz p̄ncipium: qre oz vt ex eis iungat caput et nucca colli a q̄ neruus tali lacerto p̄cedit. Et p̄fortet oib⁹ modis cū emplis facellis: cerotis fo mētatōib⁹ ex aromatib⁹ calis: et stipticis vt castoreo: myrra armoniaco ruta passio abrotano lauro et sūbus. Et ex p̄uenientib⁹ sicce discrasie eius: est regimē hūectantium. Et ex exterius iungendis est butirū: oleū amigdalaz dulci: p̄guedo galline: porci. et silia. Et ex simplicib⁹ p̄uenientibus hūide sunt amium vtrūq; been spica celtica: et foliū indū ebus: et minutū ei⁹ et cortex ipsi⁹. et myrra: et sandaraca: et silia. Et q̄nq; oz ipsi⁹ admiscere frigida tēperantia eoz calozē. Sint aut ex stipticis p̄fortantib⁹ vt sunt rose sandali: mirta. et silia. Et q̄b⁹ facellatōes fiāt supra caput et nuccam et cū ex hūiditate sunt. Et ex p̄ptis h̄z magistz Arnaldū est vt sumant mane qd̄z tres carice cū iterclufo in eis puluere pumicis et sandarace puluis est p̄prius. Et cū ex ventositate grossa iterclusa fuerit repellente: et repellente supius cibū et potū in quā talis humiditas fuerit conuersa: quā cructuatio manifestat: curet cura inflatōis stomaci: et ventositatis ipsi⁹ quā infra dicemus.

St autem secundum
Hal. Stomachus minister viscerū. Libaria eni et potus p̄meri exteri⁹ sibi trāsglucta recipit tanq̄z lebes. et a vtute et p̄petate q̄ vltis dorant nā illa alterat cogit et digerit et aly⁹ mēbris i re nutrimentū opationem facientib⁹ apta reddit. Et si de se sui ipsi⁹ ḡfa digerit cibū nō vt mēbris aly⁹ aptū reddat sicut dixit. h. vii. b. dixit. Stomachus minister est viscerū. de stō. n. cetera nutriunt mēbra. ni mirū: igit si in eius p̄structōe sūma sapia subtilissime tāq; in eo: q̄ pater familias laborauit. Formauit ipm̄ nāq; p̄cauū vt ad p̄tinēdū qd̄ recipit ex cibis et potib⁹ eēt aptus: et q̄si rotūdū vt eēt capacissim⁹ nō solū cibi et potus p̄p̄rius: sed mēbroz et alioz: et vt calitatis alterātis ipi⁹ et decoq̄ntis circa cibū totū ex q̄lz sui p̄te isluentia eēt calidi. Et sibi subaz dedit p̄niculosam et neruosam vt i recipiēdo cibū et potū p̄ toto sufficienter possit recipere extēsiōnem: nec nō vt tpe digōnis eēt totalr h̄bibile sup ipsum. Ipsum et ex duplici cōposuit tunica exteri⁹. s. magis neruosa vt res sibi occurrētes sentiret meli⁹ et discernēdo eligeret: qd̄ bonū est et reprobarer malū et iteriori magis caruosa cala: et calitas cū mediatiōe attingēdo cibū meli⁹ aliteret decoquat: et trāsmutet: sic ignis mediāte olla melius teret decoquat. In qbus villos triplicis generis ordiauit. eibaria decoq̄t. In qbus villos triplicis generis ordiauit. quoz p̄sideratōe Auer. dixit ipm̄ ex triplici tunica cōpositū esse: quēadmodū. h. e. asseruit de vtraz vesica: fell

.s. et vrine qbus vtutes opantes i ipso vtentē sic p̄p̄rius organis: vt in eo qd̄ itendūt habili⁹ openi. Quib⁹ multis et varijs ipm̄ fulciuit et adornaui sapia sūma. Et p̄inde mēbris ipm̄ p̄ncipalib⁹ alligauit neruis mediātibus cerebro quēadmodū p̄te eius supiorē vt eēt multi sensus i sentie do: sua iamitione et p̄plēdo desiderii sui ipsi⁹ et mēbroz oium arterijs cordi. et venis epati. Ip̄m quoq; mēbris calidis circūdauit q̄ in alteratōe illoz sue calitati obili suggerat supplementū: a quo p̄traxit duo mēbra p̄tinuata vt due vie ductiles. s. meri a p̄te supiori orificij sui deferuēs trāsglutiendo deferēdo cibū: et testinū duodenum iseri⁹ a portenario sibi deferuēs delatozie vt infra dicet. Si cr̄go seq̄ntes nām sapiētissimā vt hyp. iussit in cura egritudinū ei⁹ adeo sollicitē p̄cedam⁹ vt nomē dñi iuocādo vt igeniū et modū curatōis iueniam⁹ atq; medicinas simplices: et p̄positas: et exptas cū oī diligētia pergram⁹: q̄b⁹ fanitātē amissam recupare valeat et i tēperādo alimētū quo corpus subsistat p̄durare oī p̄p̄ulso errore. Erroz. n. in eococumētū ḡnat: qd̄ cōe existit toti corpi: et p̄ncipalib⁹ mēbris qbus notabilr alligat. Cōtinēt aut hec sūma capla plura fm̄ pluralitatē egritudinū q̄s stōs pati pōt: quoz.

- C** Caplm̄ p̄mum de cura egritudinuz stomaci scdm̄ modum vniuersalem.
- C** Capitulū secundū de cura male cōplexiōis calide stomaci simplicis et pure.
- C** Caplm̄. iij. de cura male complexionis frigide.
- C** Caplm̄. iij. de cura male cōplexionis sicce.
- C** Caplm̄. v. de cura male cōplexionis humide.
- C** Caplm̄. vi. de cura male cōplōnis p̄posite et pure.
- C** Ca. viij. d̄ cura male p̄plōnis cū mā simplicis et p̄posite.
- C** Ca. viij. de cura egritudinū in plasmate et p̄m̄q; de regimē ei⁹ et stōs est rotūdus paru⁹ et p̄tensius vt magn⁹.
- C** Capitulū nonū de cura egritudinū accidentiū ei⁹ i vvis. s. oppilationum eius.
- C** Capitulū decimū de cura repletiōis eius. s. nauicati ne satietatis et inanitionis ipsius.
- C** Capitulū vndecimū de cura inflationis stomaci rugitus tortōis et gurgulationis ipsius.
- C** Ca. xij. d̄ p̄cussioe obuiatōe et cāu supra stōz et cura.
- C** Ca. xij. de solone p̄tinū vlcere et ruptura stōi: et cura ei⁹.
- C** Capi. decimū q̄rtū de medicis apostematū eius.
- C** Caplm̄. xv. de correctōe accētiū sequentiū egritudies dictas. et p̄mo de debilitate stomaci.
- C** Caplm̄ decimū sextū de medicis doloris stōaci.
- C** Caplm̄. xvij. de nocumētis appetitus ex qbus est debilitas seu dimiutio destructio: seu ablatio et corruptio.
- C** Capitulū decimū octauū de medicis appetitus caini famis sincopalis et bolismi.
- C** Caplm̄ decimū nonū de medicis appetitus corrupti.
- C** Caplm̄ vigesimū de siti et medicis eius.
- C** Cap. vigesimū p̄mū de nocumentis digōnis ex qd̄ est debilitas destructio: et corruptio et cura eaz.
- C** Ca. xxij. d̄ nocumētis retētōis ex qd̄ e tarditas et veloz defectus. cibi digesti de stō in vētrē et cura eius.
- C** Ca. xxij. de lenitate stōi sue lubricitate. siue liēteria.
- C** Capitulū vigesimū quartū de nocumētis expulsiōis: et p̄mo de eructatione et cura eius.
- C** Caplm̄ vigesimū quintū de singultu.
- C** Caplz. xxvi. de subuersioe nauca fastidio vōitu et eructatione seu anxietate cū turbatione stomaci et cura.
- C** Capitulū vigesimū septimū de vomitu. Et p̄mo de flegmatico et cura eius.
- C** Caplm̄ vigesimū octauū de cura vomit⁹ colerici.
- C** Caplm̄ vigesimū nonū de cura vomit⁹ melācolici.
- C** Caplm̄ trigesimū de cura vomitus sanguinei.